

saa skal Hensynet til disse politisk Opgavers Løsning ikke kunne afvæbne min Modstand mod det, her ligger for.

Saa er der jo fremholdt Skræmmebiledeledet om en storpolitisk Kamp med Valgretsspørgsmaalet som Kampens Genstand. Jeg maa sige, at det synes mig at være en ganske barok Tanke, at en storpolitisk Kamp skulde kunne opstaa, fordi man som jeg vil have virkeligt Maadehold og virkeligt Frisind ind i Løsningen, fordi man vil have en Løsning paa den almindelige Valgrets Grund uden Skel, opførte af Hensynet til Stand, Penge eller Samfundsprivilegier. Og jeg vil vedgaa, at heller ikke har jeg forstaaet Forholdet saaledes, at den højtærede Indenrigsminister til den Grad har identificeret sig med de privilegerede Amtsraadvælgere, at han ikke skulde kunne forsones sig med Tanken om at leve dem foruden, eller at han skulde finde sig foranlediget til for deres Velfærds Skyld at drage i storpolitisk Leding. Det havde jeg unægtelig ikke tænkt mig, og jeg tror ikke, at den højtærede Indenrigsminister paa det Punkt vil modsige mig.

I Henhold til, hvad jeg her har udtalt, ere de Indvendinger, jeg har at fremføre mod det foreliggende Kompromisforslag, for mig saa afgørende, at jeg ikke, hverken direkte eller indirekte, vil kunne række Haand til dets Gennemførelse.

Tilbage staar for mig kun med nogle faa Ord at omtale de Ændringsforslag, der ere stillede af Højremindretallet. Disse Ændringsforslag omfatte jo forskellige Kauteler for Maadehold i Kommunestyrelsen. De indeholde 4 Slags Garantier, nemlig for det første 2-Klassevalg efter Alder, altsaa noget, der er i nært Slægtskab med den Anciennetetsdeling, som jeg ønskede indført; endvidere kvalificeret Majoritet i Skatteudskrivnings- og Laanespørgsmaal; for det tredje privilegeret Valgret til Amtsraadet, og endelig for det fjerde Stemmepligt. Om dette sidste — Stemmepligten — skal jeg kun gøre den ganske korte Bemærkning, at jeg deler ikke Forslagsstillernes Tro paa dens Betydning. Dette Forslag maa jo antages at være stillet ud fra den Forudsætning, at Stemmepligten skulde fungere som konservativ Kautel. Jeg er ikke sikker paa, at denne Forudsætning vil vise sig rigtig. Jeg tror endog, at der kunde rejses en begrundet Tvivl om, hvorvidt Forudsætningen i Virkeligheden vil holde Stik. Men i øvrigt skal jeg ikke komme dybere ind paa de af Højremindretallet stillede Ændringsforslag.

Min Stilling til det foreliggende Valgretsspørgsmaal turde nemlig være behørig klargjort ved de Udtalelser, jeg her har haft den Ære af fremsætte, Udtalelser, af hvilke det vil fremgaa, at jeg skulde være rede til at søge at medvirke til en Løsning, der i væsentlig mindre Grad end den af Højremindretallet foreslaaede Løsning afviger fra Regeringsforslaget.

Frijs: Det ærede Medlem, der nu satte sig, begyndte jo sit Foredrag med at sige, at i denne Sag gjaldt det om at have det vide Syn og se langt og ikke tage Hensyn til de smaa Ting. Den ærede Taler besteg et meget højt Bjerg, hvorfra han udslyngede Lyn, fulgt af rullende Torden, nærmest, tror jeg, mod de umiddelbare Vælgeres Institution. Det var den, han vilde ramme, og det er den, han har saa meget imod, at vi have bevaret i den nuværende Ordning. Om hans Ord gjaldt de umiddelbare Vælgere til Amtsraadet, eller om de ogsaa havde Sigte til de umiddelbare Vælgere til Landstinget, ja, det kan jeg ikke sige, for det sagde det ærede Medlem ingenting om. Men jeg maa, med Henblik paa hans vide Syn paa Sagen, selvfølgelig gaa ud fra, at det ogsaa gjaldt de sidste. Op paa dette høje Bjerg kan jeg ikke følge det ærede Medlem. Ikke alle ere lige benaadede af Guderne; jeg maa holde mig til de lavere Dale, kan derfor heller ikke træde op paa den Kothurne, som det ærede Medlem staar paa. Men min lave Dal, den kende alle de Herrer. Jeg søger i vort Lovgivningsarbejde at gaa nogenlunde konsekvent frem, nogenlunde at bygge paa det, der en Gang er til Stede, uden at bryde med alting. Jeg søger at reformere, ikke at omstyrte. Dette har naturligvis den Fejl og den Mangel, at det kan ikke rive Folk med sig paa den Maade, som det store og det vide Blik kan. Det kan ikke begejstre Folk, men det er en Maade at se Sagerne paa, som er bleven fulgt før og fulgt af Folk, som ikke vare uden Betydning, og som vare ret forstandige Folk, fulgt til nogenlunde Gavn for det Samfund, de levede i. Jeg kan ikke hæve mig højere, og jeg bliver derved.

Det forekommer mig, at det ærede Medlems logiske Traad bristede paa eet Punkt, og det var, da han, efter at han havde tordnet mod de umiddelbare Vælgeres Institution, Amtsraadet, sagde, at hans Hovedgrund til at skille sig ud fra det Parti, han fulgte i Fjor, var den, at der paa det nuværende Forslag ikke var